

Las lavurs da construcziun èn prest ventschidas e la plazza survegn ina nova cuvrida.

FOTOS L. DEPLAZES

Las Grischunas ed ils Grischuns da Berna han demussà bler interess per la renovaziun da la plazza federala.

Plattas grischunas per il plaz avant la chasa federala

Finalmain ina plazza digna avant in edifizi simbolic

DA LUCAS DEPLAZES / ANR

Dapi la stad passada èn diversas firmas vidlonder da renovar il plaz avant la chasa federala e cuvrir quel cun plattas da gneis da Val S. Pieder. La «Gruppa d'art e cultura» da l'Uniun grischuna da Berna ha laschè infurmar ils responsabels davart las lavurs e l'avertura da la nova plazza. Cun passa 70 participants è l'interess stà remartgabel. Las emprimas plattas da gneis èn già sin il plaz e fan buna parita. Ma ellas èn anc plazzadas be provisoria-main. La tschentada dal crap da fundament è previsa ils 24 da matg. L'avertura uffiziala cun l'absoluziun politica è fixada sin il prim d'avust 2004. Dapi quasi in onn èn las lavurs da transformaziun

fitg intensivas, ed ins vesu ussa las novas conturas. Il parcadi avant la chasa federala svanescha per adina e la pli impurtanta plazza da la Svizra avant la chasa federala survegn finalmain ina apprientscha digna da sia funcziun. L'edifizi dal parlament federal e da la regenza è in monument architectonic cun ina gronda valur simbolica. Avant in tal ba-jetg tutga era ina plazza che sa cumporta cun la muntada e la funcziun da la chasa federala.

Il crap grischun ès i cun la plima

Ditg e lung èn criticas, propostas ed ideas vegnidias formuladas, examinadas e refusadas. Suenter onns ed onns han ins chattà la storta ed approvà in project che ha persvas ils blers «cuschiniers».

Questa renovaziun prevesa ina simpla cuvrida da la plazza cun plattas, senza monuments e firlefanzas. Dal fund cu-chegian or 26 ejecturs che signifitge-schan ils 26 chantuns e lubeschan sco funtauna siglinta divers gieus d'aua en-ensem cun glischs en colurs. L'emprim è stà selecziunà in granit bernais, chavà o dal tunnel dal Lötschberg. Ma quel n'è betg stà dir avunda. La finala han ils ex-perts chattà il crap grischun, l'enconus-hent gneis da Val S. Pieder. Quel saja sis giadas pli ferm che betun e dettia a la plazza federala vairamain in fundament stabil, solid e persistent sco quai ch'i descha. Il crap natural grischun cun sia structura viva e clera sa cumpertia bain cun ils edifizis monumentals vischins (Banca naziunala, Banca chantunala,

Banca Valiant e Café federal) e dettia a la plazza in'atgna identitat, han ils ex-perts punctuà.

Grond interess dals Grischuns

La «Gruppa d'art e cultura» da l'Uniun grischuna da Berna ha envidà ses com-members ad ina visita ed infurmaziun da la nova plazza. E quai è sa mussà sco grond hit. *Ricco Bergamin*, il president da la gruppa, ha già plaschair da pre-schentiar als responsabels per la con-strucziun da la nova plazza ils passa 70 Grischuns e Grischunas. En quatter gruppas han ils visitaders retschavì infurmaziuns d'emprim maun davart il project, las lavurs da construcziun, las scuvertas archeologicas ed ils indrizs da la nova plazza. Dals custs da total 8 mil-

liuns francs surpiglia la confederaziun 2,3 milliuns. La citad da Berna sa parti-cipescha cun var 4 milliuns francs. Las assicuranzas «Mobilier», domiciliadas a Berna, han fatg in regal da giubileum da 1,7 milliuns francs a la plazza federala.

En l'avegnir na datti nagins plazs da parcar pli. La plazza resta da princip vi-da, ella stat dentant a disposiziun per sentupadas, demonstraziuns e manife-staziuns. Ina part è reservada per l'enco-nuschenmartgà da products agrars il mardi e la sonda.

Cun bels maletgts da la cuntrada e da la chava da crappa ha *Pius Truffer* pre-schentà sia interresa da famiglia a Val S. Pieder che ha retschavì l'incarica da furnir las plattas da gneis per embellir la plazza federala.